

BUSINESS

Dame izostavljene iz top menadžmenta?

Na Svetskom Ekonomskom Forumu u Ženevi objavljen je izveštaj *Korporativna polna neravnopravnost*, koji je kritikovao svetski poslovni svet zbog malog broja žena na vodećim pozicijama. Britanski premijer je izjavio da je neprihvatljivo da postoje britanske kompanije bez ijednog ženskog predstavnika u upravnim odborima. On je dodao da će, ukoliko se nešto ne promeni u skorije vreme, morati da se preduzmu odlučnije akcije protiv ove pojave. *Saadia Zahidi*, jedna od autorki izveštaja, smatra da kompanije ne čine dovoljno u borbi protiv nejednakosti, sem nekih skandinavskih firmi i SAD koji su lideri na polju ženske integracije. Takođe, istraživanje koje je 2009. godine sproveo *Russam GMS* pokazalo je da žene u Britaniji u proseku zarađuju 7% manje u odnosu na jači pol.

Budućnost meksičke nafte. Meksiko kao jedan od najznačajnijih događaja u svojoj istoriji slavi 18. mart, dan kada je tadašnji predsednik 1938. godine sa tržišta uklonio strane naftne kompanije i time učvrstio položaj novoosnovane državne kompanije *Pemex*. Danas taj akt ugrožava dobrobit zemlje kao i snabdevanje naftom SAD. Stručnjaci predviđaju da će meksičke naftne rezerve trajati još samo 10 godina. Meksiko predstavlja jedan od tri vodeća izvoznika nafte u SAD i, ukoliko njihovi izvori presuše, Amerika bi postala zavisna od nestabilnih zemalja kao što su Irak, Nigerija i Venecuela. Jedino rešenje leži u potencijalnom izvoru nafte na dnu Meksičkog zaliva, ali će biti potrebna ogromna ulaganja kako bi se proizvodnja pokrenula, navode eksperti. Samo jedna naftna bušotina košta \$365 mil godišnje, zbog čega čak i kompanije kao što su *Chevron* i *Shell* traže partnere sa kojima bi podelile finansijski rizik.

Redukovana nabavka. Prema rezultatima istraživanja agencije *Shoppercentric*, 30% britanske populacije znatno manje novca izdvaja za nedeljnu nabavku životnih namirnica. Stručnjaci u agenciji smatraju da će posledice krize još neko vreme biti vidljive i da je zbog toga neophodno da proizvođači i maloprodajni lanci oslušuju potrošače, njihove potrebe i raspoložive budžete.

„Bezbednost hrane - rizici i izazovi“.

Konferencija će se održati 17. 3. 2010. u organizaciji *AGROPRESSA*, *USAID* i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije gde će pored inostranih gostiju govoriti i ministar Saša Dragin. Ključne teme ovog skupa su: primena novog zakona, uticaj hrane na bezbednost, bezbednost hrane i izvozni potencijali, značaj sertifikacije proizvodnje i poštovanje propisa.

COMMUNICATIONS

Brendovi u službi potrošača? Veliki brendovi kao što su *Quaker*, *Pepsi*, *Prilosec* i *Bisquick* sada doniraju nekoliko stotina ili hiljada dolara za humanitarne projekte koje organizuju potrošači. Eksperti kažu da ovakav pristup ima svojih prednosti, kao što je direktno angažovanje sa potrošačima u medijima, gde se u prvi plan stavljaju dobrotvorni prilozi što utiče na efektivniju reklamnu kampanju. Sa druge strane, veliki je izazov uskladiti potrebe potrošača sa onim što brendovi obećavaju. Ukoliko se oni ne poklope, postoji rizik da svi napori propadnu. Ali što je veća ponuda, to je manja mogućnost da se brendovi po nečemu nepečatljivo pozicioniraju, a posebno danas kad su zahtevi potrošača veliki, kažu stručnjaci.

Panic button! Nakon učestalih zloupotreba dece putem društvenih mreža, *Facebook* je kritikovan što nije u svoju aplikaciju uvrstio i bezbednosni klik, tzv. *panic button* koji je kreirala britanska *Kancelarija za borbu protiv eksploatacije dece i online zaštitu*. U *Facebooku* kažu da korisnici sami mogu da blokiraju pristup njihovoj stranici, da zabrane kontakte, kao i da obaveste o uznemiravanju u *Facebook* help centru.

Nemušti telefonski jezik.

Na internacionalnom sajmu *CEBIT* u Nemačkoj je predstavljen prototip uređaja koji obećava kraj bućnim telefonskim razgovorima. Ovaj dodatak za mobilni telefon bi merio slične električne signale mišića koji se koriste pri govoru. Uređaj snima ove impulse čak i kada osoba ne govori i koristi ih za generisanje sintetičkog govora u drugoj slušalici. Istraživači ovu tehnologiju zovu tiha komunikacija.

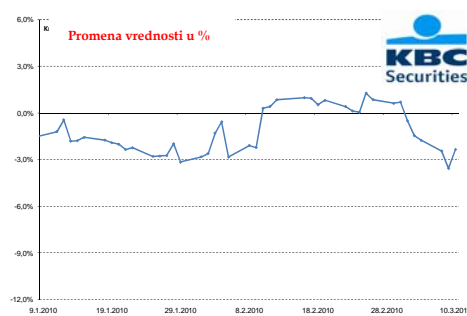
Homeopatija u EU. Evropska komisija uskoro pokreće razmatranje farmaceutskih zakona EU, što je industrija lekova i preparata za homeopatiju spoznala kao priliku da u Briselu lobira da se obezbedi pristup njihovim proizvodima kroz javni zdravstveni sistem i olakša proces odobravanja njihovih lekova. Oni vrše veliki pritisak kako bi se omogućila posebna samostalna EU direktiva koja bi ih izdvojila od regularnih hemijskih i drugih zdravstvenih pravila. Homeopatija se zasniva na lečenju pomoću prirodnih lekovitih supstanci koji podstiču samoisceljujuće sposobnosti organizma. Procenjuje se da prodaja ovih lekova godišnje ostvari promet od 1.05 mlrd E, dok svake godine oko 125 miliona Evropljana koristi ove proizvode. Skeptici opisuju homeopatiju kao pseudonauku i potencijalno opasnu ako se koristi umesto konvencionalnih lekova.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži znatan pad u odnosu na proteklu nedelju.

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 24. 02. 2010.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	85.593,00
Soja Protein	92.565,00	83.555,00
Tigar	93.086,00	82.949,00
Metalac	95.120,00	91.680,00
Aik Banka	93.388,00	108.151,00
Komercijalna Banka	107.400,00	87.906,00
Imlek	92.616,00	96.220,00
Metals Banka	88.200,00	94.920,00
Univerzal Banka	85.800,00	69.300,00
Veterinarski zavod	92.853,00	111.492,00
Ukupna vrednost	933.728,00	911.766,00

EUkratko

Ograničavanje računa za internet. EU uvodi meru koja će ograničiti visinu računa mobilnog interneta. Korisnici ovih usluga sada mogu da traže od svog operatera da im ograniči pristup internetu nakon što njihov račun dosegne određeni limit.

Portugal i mere štednje. Portugal planira da smanji budžetski deficit ispod limita evro zone do 2013. godine smanjenjem investicija i zamrzavanjem plata u javnom sketoru. Vlada takođe računa na oporavak privrede u ovoj godini.

Da li se sa setom sećate vašeg prvog posla nakon diplomiranja? Uzbuđenje koje ste osećali prilikom odlaska na radno mesto polako se stišavalo? Odlazak u firmu je postao obaveza a ranije vas je to ispunjavalo? Zadovoljstvo poslom ne zavisi samo od reputacije kompanije, otmene kancelarije i pristojne zarade.

Biti srećan zavisi od posla kojim se bavite, a još više zavisi od tipa osobe za koju radite. Češće su zadovoljnije poslom, pa samim tim i sobom, osobe koje rade u manjim kompanijama za manju platu.

Verovatno ste se pronašli u uvodnom delu ovog teksta i pitate se kako da ponovo požurite u kancelariju željni dokazivanja? Ljudi često zanemaruju činjenicu da mi jesmo u stanju da zamisli sprovedemo u delo. Recept za sreću ne postoji, ali vam BC Bilten predlaže sledeće korake koji vam mogu biti od koristi ukoliko želite da budete srećni, bar na poslu.

1. Setite se posla preko omladinske koji ste mrzeli. Način za postizanje zadovoljstva je u fokusiranju na izvor problema: vaše negativne misli. Ukoliko ste konstantno mrzovoljni prilikom pomena naziva kompanije u kojoj radite, problem se neće rešiti. Umesto toga, setite se posla koji ste dobili preko omladinske zadruge koji niste mogli da podnesete, kao na primer rad na gradilištu ili restoranu brze hrane, prodaje sladoleda ili promocije u supermarketima. Duboko razmislite šta vam nije odgovaralo na tim poslovima i uporedite ih sa postojećim radnim mestom. Shvatićete da vam sadašnji posao pruža daleko više interakcija i mogućnosti.

2. Sprijateljite se sa vašim kolegama. Jedan od razloga zbog kojih ljudi napuštaju posao je manjak prijatelja na radnom mestu. Za formiranje prijateljskih odnosa je potrebno vreme, s toga ne dangubite već stupite u kontakt sa kolegama. Najbolji način za to je razgovor o njihovom životu van kompanije, da li imaju hobije i slične stvari koje će ih navesti na razgovor. Postoji samo jedno pravilo, nikako ih ne prekidajte, jednostavno ih pustite da vam se otvore.

3. "Iskullirajte" s vremena na vreme. Većina ljudi ne odvajaju vreme za kraće pauze, već se pod stresom i tenzijom bori sa ispunjavanjem zadatih rokova. U nekim situacijama dovoljno bi bilo da za trenutak zastanete i udahnete svež vazduh, osećaćete se svežije i odmornije. Šetnja obalom reke ili igranje košarke sa klincima iz kraja oslobodiće vas nagomilanog stresa i povratitiće emotivnu stabilnost u život.

4. Vodite dnevnik uspeha. Potrebno je vreme da počnemo da cenimo ono što imamo, s toga je neophodno da vodite dnevnik u kojem ćete zapisivati sve pozitivne stvari koje su vam se tog dana desile na poslu. U povratku kući, dok se gurate u gradskom prevozu ili dok kolima prelazite Gazelu, razmišljajte o pozitivnim kontaktima, susretima i rezultatima koje ste postigli.

5. Zabavljajte se. Rad ume da bude veoma zahtevan i ozbiljan, ali u isto vreme bi trebao da bude zabavan. Ljudi su društvena bića i najbolje rade u okruženju gde atmosfera nije uštogljena već s vremena na vreme mogu da se našale i zabave sa kolegama. Studije su pokazale da rad u ovakvom okruženju kod ljudi podstiče kreativnost i zalaganje.

6. Ne kukajte, već rešavajte probleme. Većina ljudi ima tendenciju da na svet oko sebe gleda sa kritičkog stanovišta. Uvideli ste da je kurirskoj službi u vašoj kompaniji potrebno previše vremena da vam dostavi dokument koji vam je hitno potreban. Nemojte ih ogovarati na kafe pauzi već predložite način za poboljšanje performansi ove službe. Na ovaj način ćete pokazati inicijativu i dinamičnost, što će razdrmati i pokrenuti vaše kolege, naravno pod uslovom da kurirska služba ne stupi u štrajk.

7. Suzdržite se od ogovaranja. Svi smo doživeli da nas Sanja iz računovodstva „povuče za jezik“ komentarišući kako je šef nesposobnjaković koji samo zna da kritikuje, dok ona pouzdano zna da je u srodstvu sa izvršnim direktorom po babinoj liniji. Najbolje bi bilo svima da stavite do znanja da vas takve stvari ne zanimaju i da zauzmete čvrst stav po ovom pitanju, jer gotovo je sigurno da će vam se šaputanje po hodnicima kad tad obiti o glavu.

Life Instructions			
Have fun	Do not hurt people	Do not accept defeat	Strive to be happy

BELA KNJIGA 09 - U ovom broju BC Biltena preporuke Saveta stranih investitora u okviru segmenta Zakona o intelektualnoj svojini:

- Efikasnije i brže sprovođenje regulative o zaštiti intelektualne svojine koju bi trebalo sprovesti kroz reorganizaciju postojećih inspekcijiskih organa uz neophodnost osnivanja novih;
- Nastaviti sa slanjem jasnih poruka i menjanjem opšte prihvaćenog mišljenja da bi stanovništvo shvatilo da su piraterija i falsifikovanje ne samo neprihvatljivi, već i zabranjeno ponašanje. Ojačati ovakvu poruku i stav kroz odlučno procesuiranje i kažnjavanje lica koja čine povredu prava intelektualne svojine;
- Usvojiti i preostale zakone u oblasti zaštite prava intelektualne svojine i tako upotpuniti set zakona iz ove oblasti koji je usklađen sa međunarodnim standardima (pre svega, Zakon o autorskom i drugim srodnim pravima, Zakon o oznakama geografskog porekla);
- Usvojiti Nacionalnu strategiju o intelektualnoj svojini.

Da Karlos Slim i nije "slim" pokazalo je poslednje rangiranje bogataša na Forbesovoj listi. Za pola milijarde evra je pretekao Gejtsa! I kod nas je došlo do preticanja... u kursu dinara, ceni goriva, brojnim idejama za izlazak iz krize...

Vaš Bovan tim

Mi smo skloni da zaboravimo da se sreća ne zasniva na nečemu što ne posedujemo, već u prepoznavanju i cenjenju onoga što imamo. **Frederick Keonig**

Prijatelji BC Biltena:

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 17.03.2010. - **Bezbednost hrane: rizici i izazovi**, Hotel Continental, Beograd
- 20.03.2010 – **Festival advertajzinga FONklame**, Seminar o advertajzingu, FON, Beograd
- 22.03.2010. – **Festival advertajzinga FONklame**, Veče reklama, , FON, Beograd
- 22.03.2010. – **Restrukturiranje i privatizacija javnih preduzeća u Srbiji**, Hyatt Regency, Beograd
- 24.03.2010 – **Ekonomska konferencija sa Vladom Srbije**, Hyatt Regency, Beograd
- 29-31. 03.2010 – **Profesionalni razvoj menadžera**, Mokrogorska škola menadžmenta, Mokra Gora
- 15-16.04.2010 – **Nekretnine i infrastruktura u Jugoistočnoj Evropi**, Hyatt Regency, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan

Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, J. Kostić, I. Pavlović, L. Grubić, B. Kunić, K. Grgurević i M. Ribar

Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu

Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13, 106013 Beograd, Srbija
posetite www.bovan.eu

T: 011 3036 134, F: 011 3284 380

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL